

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru
apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova
și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani
de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea
unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ

asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 61 din 1 martie 2022) de către domnii Dan Perciun și Boris Marcoci, deputați deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul înaintat a fost elaborat în contextul Hotărârii Parlamentului nr. 246/2021 privind declararea anului 2022 - Anul recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și are drept scop sporirea protecției sociale a categoriilor menționate de persoane.

Proiectul de lege prevede:

Art. I - stabilirea pentru anul 2022 din bugetul de stat prin intermediul organelor de asigurări sociale de stat a unui ajutor material unic în cuantum de 2500 lei beneficiarilor de alocații lunare de stat, stabilite conform Legii nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, încadrate în următoarele categorii:

a) persoanelor participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;

b) persoanelor participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova care au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii contractate în timpul acțiunilor de luptă;

c) soților supraviețuitori ai participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate;

d) unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova căzuți la datorie.

Art. II - acordarea dreptului la ajutor material anual soților și concomitent părinților participanților căzuți la datorie la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității

teritoriale și independenței Republicii Moldova sau la acțiunile de luptă din Afganistan, precum și părinților participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobâl decedați. Totodată se propune extinderea pentru anul 2022

a perioadei pentru acordarea ajutorului material anual până la 31 mai 2022 în cazul părinților participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă, precum și părinților participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați, reieșind din termenele restrânse de promovare a prezentului proiect de lege.

Art. III – asimilarea la stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei, ca perioadă necontributivă, a perioadei participării la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova de la 2 martie 1992 până la 13 august 1992, în mărime triplă, ce va duce la creșterea mărimii pensiilor beneficiarilor vizati.

Art. IV – acordarea cu titlu de excepție veteranilor de război prevăzuți la art. 7 și 8 din Legea cu privire la veterani nr. 190/2003, cetățeni ai Republicii Moldova decorați cu distincții de stat a dreptului la alocație nominală indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensie sau alocație socială de stat și dacă au sau nu domiciliu în Republica Moldova.

Conform estimărilor, realizarea prevederilor prezentului proiect de lege va necesita în total cca 56.584.500 lei, dintre care:

Art. I – 51.762.500 lei din bugetul de stat pentru 20705 beneficiari;

Art. II – 122.000 lei din mijloacele Fondului de susținere a populației pentru cca 122 de persoane din categoria vizată pentru anul 2022;

Art. III – 1.200.000 lei din bugetul de stat;

Art. IV – 3.500.000 lei din bugetul de stat.

Luând în considerare necesitatea consolidării măsurilor de protecție socială a categoriei vizate de persoane, Guvernul comunică susținerea proiectului de lege în cauză, cu următoarele propuneri:

1. În denumirea proiectului de lege, pentru a corespunde prevederilor Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani, denumirea proiectului urmează a fi expusă după cum urmează: „Legea privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 ani de la acțiunile de luptă de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative”.

2. La art. I din proiect:

1) atenționăm că denumirea articolului nu exprimă obiectul de reglementare a normelor inserate în acest articol. Or, articolul respectiv stabilește *modul de stabilire și plată a ajutorului material unic unor categorii de cetățeni*;

2) la alin. (1):

cuvintele „unor categorii de populație din rândul” de exclus, deoarece noile prevederi stabilesc exact categoriile de beneficiari ai ajutorului material unic;

literele a) și b) se propun în următoarea redacție:

„a) militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrare, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemul administrației penitenciare, incluși în efectivul unităților militare și al structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și militarilor, colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și

ai sistemului administrației penitenciare și persoanelor civile delegate în aceste unități pentru îndeplinirea unor misiuni speciale în scop de asigurare a eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;

b) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;”;

la litera c) cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate” se substituie cu cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova decedate”;

la litera d) sintagma „, la cerere, ” de exclus;

3) alineatul (3) se exclude și ulterior se renumerează alineatele;

4) alineatul (4) se propune de divizat în două alineate separate, și propozițiile a doua și a treia se vor expune într-un alineat separat;

5) alineatul (10) se propune în următoarea redacție:

„(10) Suma ajutorului material unic stabilit, dar neachitat din cauza decesului beneficiarului, se plătește soțului supraviețuitor, părinților sau copiilor acestuia, iar în cazul lipsei acestora - persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces, în baza autorizației eliberate de organele de asigurări sociale.”;

6) alineatul (11) se exclude;

7) alineatul (12) se propune în următoarea redacție:

„(12) Sumele ajutorului material unic se achită până la data de 27 decembrie 2022 inclusiv. Sumele ajutorului material unic nesolicitat de către beneficiar până la finele anului 2022 se restituie în bugetul de stat în luna ianuarie 2023.”;

8) alineatele (13) și (14) se exclud;

9) alineatul (15) se propune în următoarea redacție:

„(15) Ajutorul material unic se plătește beneficiarului sau reprezentantului în baza procurii titularului.”;

10) alineatul (19) se propune în următoarea redacție:

„(19) Responsabilitatea pentru corectitudinea acordării ajutorului material unic se pune în sarcina Casei Naționale de Asigurări Sociale.”;

11) la alineatul (20), cuvintele „stabilirii și” se exclud.

3. La Art. II din proiect:

1) intenția normativă de modificare a art. 5 din Legea nr. 827/2000 se va reda utilizându-se următoarea formulă: *articolul 5 alin. (1) literele a), b) și c) vor avea următorul cuprins:*, cu redarea normelor respective într-o nouă redacție.

2) La alin. (2) propus de autorii proiectului în ceea ce privește norma derogatorie de la art. 5 atenționăm că, norma respectivă nu se va integra în actul normativ de bază (Legea nr. 827/2000) a cărei modificare se dorește.

În cazul în care se dorește o reglementare derogatorie, aceasta de regulă se inserează într-un articol aparte în legea supusă amendării. Totodată, în cazul în care norma derogatorie ține de măsurile necesare punerii în aplicare a noilor prevederi, acestea pot fi inserate în dispozițiile finale (Art. V din proiect).

4. La Art. III din proiect lit. f) de completat după cuvintele „2 martie 1992” cu cuvântul „până”.

5. La Art. IV din proiect intenția normativă de completare a art. 21 din Legea nr.190/2003 cu alin. (5) se va insera în dispozitivul normei utilizând formula:

„Articolul 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84–86, art. 392), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:”.

Totodată, nota informativă la proiect urmează a fi ajustată, și anume:

- secțiunea 4. *Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi* urmează a fi ajustată în conformitate cu propunerile înaintate în proiectul de lege;

- secțiunea 5. *Fundamentarea economico-financiară* urmează a fi completată cu estimarea costurilor privind realizarea prevederilor prezentului proiect de lege conform avizului;

- secțiunea 6. *Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* urmează a fi completată cu textul:

„Modificările operate prin prezentul proiect de lege vor necesita modificarea:

- Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 159/2018;

- Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017;

- Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413/2003.”.

Adițional, urmează a fi actualizat proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 și modificată Legea bugetului de asigurări sociale de stat pe anul 2022, cu includerea mijloacelor suplimentare necesare pentru implementarea propunerilor înaintate prin prezentul proiect de lege.

În partea ce ține de măsurile care au o continuitate, costurile estimative ale acestora se vor prezenta în procesul elaborării Cadrului Bugetar pe Termen Mediu 2023-2025.